ILLVSTRIS. ET CELSISS.
Principi ac Dominæ, Dominæ

ÆMILIÆ ELISABETHÆ,

Landgrauiæ HASSIÆ, Comitissę in Catzenelnbogen, Diez, Ziegenhain & Nidda, Natę Comitissę ab Hanaw Muntzenberg, &c.

Principi ac Dominæ meæ clementissimæ.

APOLLINIS oraculis & Sibyllæ folijs verius est, *Illustrissima ac Domina clementissima*, quo res diuinior, nobilior, iu-

cundior, eò minus ab obtrectatorum gannitibus & morsibus viperinis tuta est Id quod de vera & sincera chymia etiam affirmari posse, summoperè dolendũ & detestandum est. Eo enim temeritatis & dementię deuẽtum est, vt non desint, qui tam bardè contra omnem veritatem, propriámq; suam conscientiam, ipsósq; sensus, de optimis optimorum chymicorum inuentis & chymia ipsa, iudicent, quin asserere non dubitent & erubescant, chymiam esse pestem Veneficam, Dæmonum culinam, & Phlegethonteis paludibus prolatam, ex agro Medico proscribendam, & ad Garamantas vsque relegandam. Sed ex odio, inuidia, ignorantiâ.

Parisienses & alij.

Liuinus Fischerus de aurea auri tinctura.

Námque nec est chymiæ maior vel iniquior hostis
Quam qui vel nequijt, vel discere noluit artem.

Con-

Conceptam hanc opinionem ſi-lis relinquimus, cum citius Herculi claua, quam ipſis hęc malè concepta opinio euelli queat. Approbanda magis ſententia eorum,

Queis meliori luto finxit præcordia Titan.

Et rectè cecinisse ſtatu Lipſienſium quondam Hippocratem;

Hanc quiſquis temnit, ſacra Iouæ munera temnit
Impius, inq; Deum malè gratus & est abſurdus,
Vt dubitem, Anticyriſne tribus ſanare ſit iſtum.

D. Siglicius P. P ad D. Hoffmannũ de vero vſu & fero abuſu medicamentorum chymicorum.

Hęc enim eſt Phyſices firmiſſima baſis, medulla & anima, ita vt vix quiſquam in Phyſicis contemplationibus & naturæ perſcrutatione, ſine hac, excellere poſſit. Hæc Pharmaceuticæ Herculeum fulcrum & totius Meditrinæ corona Regia & po-

Sennertus lib. 5. Inſtit. part. 3. ſect. 2. c. 1. & de cõſenſu & diſſenſu.

lita columna. Hęc artis noſtræ quaſi ſumma perfectio, cuius manuductione

Tollere humo, Victorq; Virûm Volitare per ora.

Norſtius in complemento epiſt. lib. 2. ſect. 18. Renealmus in obſeruat. Med. Petrus Fabri. Matthiolus in epiſtolis medic.

Huius beneficio morbi deſperati & ab alijs relicti citò tuto & iucundè curantur, inquit Galliæ quondam Hermes. Hinc Hermetis nepos Matthiolus dicere audet: *Neminem medicum abſolutum eſſe poſſe, imò nec mediocrem, niſi in chymica arte ſit exercitatus.* Hæc veluti ſplendidiſſima Dianæ Lampas, abdita naturæ penetralia colluſtrat & clauſtra reſerat. Hæc fractis nucibus duriſſimis, nucleum nobis dulciſſimum eruit. Hæc res nobiſcum loqui facit. Ex ſinu ipſius, tanquam Amaltheæ cornu, infinita bona in totum genus humanum redundant. Hęc venena pernitioſiſſima in pretioſiſſima alexipharmaca

tranſ-

transmutat. Hæc in Dei cognitionem nos perducit. Hac restituuntur illi qui tantum deuorarunt remediorum

Quantum quadrijugi possunt agitare iuuenci.

In huius itaque admirationem rapti, infiniti Imperatores, Reges, Principes, Marchiones, Duces, Comites, Barones, Inter Imperatores primum locum obtinet, Imperator inuictissimus Rudolphus, qui inter tot præclarissime gestarum triumphos, non postremæ gloriæ sibi duxit, magno & memorabili exemplo, Vulcanicis operationibus manum admouere, & serijs ad incolumitatem imperij curis fessum animum, hisce operationibus recreare, & vsum harum publicum & communem facere. In huius admirationem raptus Celsissimus Princeps Mauritius, Hassiæ

Landgrauius, qui dum in viuis erat, micuit

---Inter omnes
Principes, sidus velut inter igneis
Luna minores.

Hic se totum naturalium miraculorum inquisitioni consecrauit, & vt hæc succederet feliciter, chymica corporum resolutione, analysi, separatione, tanquam diuina virgula est vsus. Ex hoc oblectamine summo perfusus, in hac multum horarum, sumptuum, laborum impendit. Huius causa sæpius somnum non vidit, optimè Princeps intelligens, non secus ac prisci Cæsares, Reges, Duces, immortalem nominis gloriam, quam

---nec ventura silebunt
Lustra, nec ignota rapiet sub nube vetustas.

sinceram animi voluptatem, & infinitas

nitas fruges ſua ſuorúmque vtilitatẽ ſtipatas, ex aſſiduâ artis chymicæ cultura perceperunt, haud dubie ſe meſſurum fore. Non alium in finem ſæpius arcana propriis manibus confecit, & ægrotantibus ipſe exhibuit & eos faucibus Lethi liberauit. Hunc in finem fideles exploratores in varias, longéque remotas regiones, qui recondita ſpagyrica arcana hinc inde conquirerent, non ſine permagnis impendiis amandauit. Hunc in finem propria manu ſpagyricis famæ celebritate notis, ſæpius ſcripſit, & cum iis coram doctiſſimè contulit, nec non Alexandrinis beneficiis & muneribus dignos affecit. Huius amore allectus artis etiam imperitiores, ſolitâ liberalitate, quâ neminem vacuum & mæſtum à ſeſe dimittere conſueuit, beneficiiſque non contemnendis affecit. Magnum illum Quer-

cetanum, Galliæ Regis Archiatrum, de Chymiatrica & vniuersa medicina bene meritum (rumpantur vt Ilia Codris, Momísque inuidis & perfidis, mortuo Leoni insultantibus) Lutetiâ Parisiorum accersiuit, cúmque eo de variis arcanis & secretis contulit & collaborauit, & annuis stipendiis amplissimis, quamdiu vixit, honorauit. Qui tamen plura à Litteratorum Principum Phænice, & parente meo p.m. vidisse, didicisse, audiuisse, quam attulisse, fassus, quodque ipsum candidus & gratissimus vir in scriptis suis aureis hinc inde inculcat. Hunc in finem instructissimum, aspectu iucundissimum Myrothecium spagyricum, innumeris remediorum formulis, salibus essentialibus, fixis, floribus, spiritibus, essentiis, extractis, tincturis, magisteriis, arcanis, specificis, elixi-
ribus,

ribus, locupletatum, boni publici & ſubditorum cauſa, ad miraculum exteriorum & peregrinantium, erectum fuit. Huius amore inſtinctus Laboratorium publicum illud per totam Europam notiſſimum, in celeberrimâ Academiâ Marpurgenſi ſumptibus non exiguis in vſum medicinam docentium & diſcentium, nouo & inaudito exemplo, ne quid ad incrementum, ornamentum & complementum Facultatis Medicæ, quam ſingulari amore & fauore proſequutus eſt, deeſſet, conſtrui curauit. Non alium etiam in finem Profeſſio chymiatrica, in publica Medicorum pulpita, auſpiciis & iuſſibus Celſiſſimi huius Principis, per parentem meum p. m. introducta eſt. Huius Magni Principis inſtinctu parens p.m. collegia chymica aperuit, Practicam chymiatricam & notas haſce

in Crollium conſcripſit & Diſcipulis ſuis intimioribus communicauit. Patris mei μακαρίου veſtigia & exemplum, iure quaſi hæreditario perſequens chymicum ſtudium omni ſtudio mihi colendum propoſui, quem in finem haſce parentis notas, à diuerſis nationibus dudum deſideratas, & hactenus ab artis cultoribus deſcriptas publici iuris facere & C. V. in grati animi indicinam publicam, humiliter offerre, dicare & dedicare volui & debui, V.C. humillimè rogitans, vt eas benignâ & ſerenâ fronte accipere, méque contra Zoilos & Ariſtarchos, qui Theonino dente ſcriptum hoc arroſuri ſint, defendere haud dedignetur. Deum Trinum & vnum, vt C. V. cum tota Domo Haſſiacâ & Sereniſſimum Principem ſub vmbrâ alarum ſuarum paternè protegere, & vlteriora

trophæa

trophæa gloriosa, contra Ecclesiæ & Germaniæ sanguinolentos hostes, clementer largiri, & ab omni malo sartos tectósque omnes conseruare velit, ardentissimis suspiriis adoro. In quo voto desino, & me gratiosæ clementiæ, quam hactenus satis sum expertus, & experior cottidie, totius Domus Hassiacæ, tutelaríque patrocinio, commendo & recommendo.

Cassellis Anno restauratæ Salutis M.DC.XXXIV. Calendis Septembris.

V.C.

Subiectissimus,

GEORGIVS EVERHARDVS Hartmannus Philochymicus.